

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

www.philosophical-research.org

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Λ. ΠΙΕΡΡΗΣ

Περίοδος 2019-2020

ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΛΓ' ΚΥΚΛΟΣ

*

ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΠΑΡΤΗΣ

Κύκλος Δ'

8 Απριλίου 2020

Απόστολος Πιερρής

Οι Θεοί του Ελληνισμού, τα Είδωλα της Ευρώπης και η Πονηρία του Νεοελληνικού Συστήματος

Το ον είναι ιερό, γιατί το Είναι είναι το Απόλυτο.

Χρειάζεται τρομακτική δύναμη για να υπάρχει κάτι «μέσα» και «απέναντι» από το Μηδέν, από το Μη Είναι. **Δύναμη σημαίνει ακριβώς αυτό: το να υπάρχει ον και όχι μη-ον, το να υπάρχει ον και να μην είναι «όλα» Μηδέν.** Να ίσταται κάτι χωρίς έδαφος να πατάει, με βάθος, και βάση και θεμέλιο και ρίζα το Μηδέν. Ο λόγος προσπαθεί να πει το ανείπωτο, χρησιμοποιεί την έννοια του μη όντος και του μηδενός για να τονίσει την σημασία και την δύναμη του όντος, και την απολυτότητα του Είναι. Ο λόγος δείχνει εν προκειμένω προς την απόλυτη αλήθεια, δεν μπορεί να την πει, γιατί ότι και να πει για να την εκφράσει θα συμπεριλαμβάνει με κάποιο τρόπο την αδιανόητη και αθεμελίωτη ύπαρξη του μηδενός, την ψευδή οντότητα του μη όντος. **Ο Δυισμός μεταξύ του Είναι και του Μη Είναι είναι ανυπόστατος, Μονισμός του Είναι υφίσταται.** (Η Παρμενίδεια μεταφυσική του βασικού Ελληνισμού).

Η διαφορά του Είναι και του Φαίνεσθαι δεν αποτελεί Δυισμό αρχών, γιατί τα δύο συνιστούν μια εσωτερική διπολικότητα σε μια ταυτότητα. Είναι και Φαίνεσθαι διακρίνονται ως το κεκρυμμένο και το φανερό. Το Απόλυτο απο-καλύπτεται στο Φαίνεσθαι, το Είναι φανερώνεται στο Γίγνεσθαι, ο Θεός προβάλλεται στον Κόσμο. Δεν χρειάζεται, παρά στην φαντασία του απολωλότες ανθρώπου, δεύτερη αρχή για να εξηγήσει την πολλαπλότητα και μεταβολή στον Κόσμο του Φαίνεσθαι. Η γύμνια του Θεού είναι η ομορφιά του «Κόσμου», του Όμορφου.

Ο Κόσμος του Φαίνεσθαι αποτελεί το δυναμικό πεδίο της φανέρωσης του Είναι. Στο πεδίο του γίγνεσθαι υπάρχουν εστίες συμπύκνωσης της ενέργειας, σημεία που συνέχουν την πλοκή του Φαίνεσθαι σαν φανέρωση του Είναι, σε διάκριση μέσα στην ταυτότητα του Είναι – σε διάκριση που δεν αποτελεί κίνδυνο κατάρρευσης του Φαίνεσθαι στο Μηδέν. Αυτοί οι Συνοχείς γύρω από τους οποίους υφαίνεται η Επιφάνεια του Απόλυτου είναι οι Θεότητες.

Οι θεότητες που δομούν τον Κόσμο ως Φαίνεσθαι και Γίγνεσθαι στον χώρο και χρόνο, περιστρέφονται γύρω από τις δύο μεγάλες Αρχές της Χθόνιας Γονιμότητας και της Κυριότητας των Δυνάμεων, γύρω από τα Αρχέτυπα της φυσικής γέννησης και αύξησης αφ' ενός, της τεκτονικής δημιουργίας αφ' ετέρου, γύρω από την Μάνα Γη και τον Αφέντη Ουρανό. Τα αξονικά αυτά αρχέτυπα και οι θεότητές τους εκφράζουν την σύσταση του Κόσμου ως φανέρωσης του Απόλυτου και δείχνουν τις γραμμές προβολής του Θεού στον Κόσμο, την «Πρόοδο» του Είναι στο Φαίνεσθαι, την βασική δομή της «διαδικασίας» απο-κάλυψης του Απόλυτου, της ενέργειας της γύμνωσης του Θεού. Προβολή, πρόοδος, διαδικασία, ενέργεια όχι στον χρόνο, αφού με αυτές δημιουργείται ο χωροχρόνος, αλλά «πρίν» τον χρόνο συστατικές του χρόνου.

Η προβολή σταματά όταν ο Κόσμος φτάσει στην τελειότητά του, αποκτήσει μορφή, γίνει εύ-μορφος. Η πρόοδος ίσταται όταν το Φαίνεσθαι αντιστοιχηθεί απόλυτα προς το Είναι ως φανέρωσή του. Η διαδικασία τερματίζεται όταν η απο-κάλυψη είναι πλήρης. Η ενέργεια ηρεμεί όταν η γύμνωση του θεού είναι τελεία, χωρίς υπόλοιπα κρυφιότητας και σκίασης. Αν συνεχίζονταν επ' άπειρο οι

«κινήσεις» αυτές για την δημιουργία του δεύτερου πόλου στην ταυτότητα του Απόλυτου Είναι, το αποτέλεσμα, ο Κόσμος, θα εξέπιπτε στο Μηδέν, στο Άλλο από το Είναι, που όμως Άλλο δεν υπάρχει. Έτσι αναγκαία ίστανται οι κινήσεις μόλις επιτελεσθεί το αποτέλεσμά τους. **Την στάση αυτή των ενεργειών προκαλεί μια αντίστροφη κίνηση επιστροφής στο Είναι από το Φαίνεσθαι. Έτσι το αποτέλεσμα, ο Κόσμος του Φαίνεσθαι, ισορροπεί μεταξύ δύο ίσων και αντίθετων ροπών, προόδου και επιστροφής, και το αποτέλεσμα μένει σταθερό σαν δεύτερος πόλος στην ταυτότητα του Είναι.**

[Αυτή είναι η ουσία της Νεοπλατωνικής Τριάδας, Μονής – Προόδου – Επιστροφής, της μεγάλης Αρχής που συνιστά την δομή και τον ρυθμό των πάντων. Και έτσι καταδεικνύεται ότι η Νεοπλατωνική σκέψη εκφράζει εδώ με υστερολογικό τρόπο συστατικό βίωμα του αρχαϊκού Ελληνισμού, θεμελιακή αρχή του κλασσικού].

Την μεταφυσική, οντολογική Επιστροφή από το Φαίνεσθαι στο Είναι, από το Αποκεκαλυμμένο Απόλυτο στο Αποκεκρυμμένο Απόλυτο, από τον Κόσμο στον Θεό, σηματοδοτεί στην ιστορία του ανθρώπου η τρίτη και τελεσιουργός Επανάσταση του πολιτισμικού Ελληνισμού. Ο χαρακτηριστικός Έλλην θεός είναι ο Απόλλων. Οι άλλοι αρχαίοι θεοί είναι εξαπολλωνισμένες μορφές «προηγούμενων» θεοτήτων, θεών από τις δυο πρώτες κοσμοϊστορικές Επαναστάσεις, την Νεολιθική και την Μεταλλική. Ελέγχουν και επιτροπεύουν σε διάφορες πτυχές και διαστάσεις της μέριμνας των αναγκών του χρόνου και της επιτυχούς διαχείρισής των. Αντιπροσωπεύουν τώρα το Ολύμπιο Πάνθεον. Το ημιαπολλωνισμένο ή αναπολλώνιο υπόλοιπο κατατάσσεται σε χθόνιες ή αρχέγονες θεότητες και σε Δαιμονικές παρουσίες (Σφίγγες, Γοργόνες, Μέδουσες κλπ.), που και αυτές μορφολογικά εξαπολλωνίζονται, «εξωραϊζονται».

Ο Απόλλων είναι ο Θεός της Επιστροφής. Με τον κλασσικό Ελληνισμό συντελείται η υπέρβαση του χρόνου μέσα στον χρόνο. Ο Απόλλων είναι η απόλυτη αποκάλυψη του Απόλυτου, η πλέρια φανέρωση του Είναι, ο γυμνός Θεός ο ίδιος και όχι η γύμνια του μόνο που είναι ο Κόσμος. Είναι η αιωνιότητα στον χρόνο. Για πρώτη φορά και μοναδική η αιωνιότητα, όχι ως ατέλειωτη ή άπειρη διάρκεια, που

είναι μια φαντασίωση του ανεκπλήρωτου, αλλά ως άχρονο παρόν, το Είναι χωρίς χρόνο, συλλαμβάνεται και πραγματοποιείται μέσα στον χρόνο ως τελειότητα. Η επιδίωξη της μεγάλης διάρκειας στον χρόνο είναι μια απάτη, παγίδα: τὰ γὰρ χίλια καὶ τὰ μύρια κατὰ Σιμωνίδην ἔτη στιγμή τίς ἐστὶν ἄοριστος, μᾶλλον δὲ μόριόν τι βραχύτατον στιγμῆς, (Σιμωνίδης Fr. 648 Page, Campbell). Για την αιωνιότητα δεν κάνεις μούμια το σώμα για να το διατηρήσεις (πόσο;!), το κάνεις τέλειο. Το κάλλος σώζει και η λάμψη της τελειότητας σώματος και πνεύματος, το φως του κόσμου, γιατί εκεί φανερώνεται το Απόλυτο, και γι αυτό φανερώνεται για να ιδωθεί και να δει την ομορφιά του. Η πρόοδος του Είναι στο Φαίνεσθαι και η δημιουργία του Κόσμου από τον Θεό είναι πράξεις Επίδειξης, Επι-φάνειες.

ὁ δὲ καλὸν τι νέον λαχὼν
 ἄβρότατος ἔπι μεγάλας
 ἐξ ἐλπίδος πέταται
 ὑποπτέροις ἀνορέαις, ἔχων
 κρέσσονα πλούτου μέριμναν. ἐν δ' ὀλίγῳ βροτῶν
 τὸ τερπνὸν αὖξεται· οὕτω δὲ καὶ πίτνει χαμαί,
 ἀποτρόπῳ γνῶμα σεσεισμένον.
 ἐπάμεροι· τί δέ τις; τί δ' οὐ τις; σκιᾶς ὄναρ
 ἄνθρωπος. ἀλλ' ὅταν αἶγλα διόσδοτος ἔλθῃ,
 λαμπρὸν φέγγος ἔπεστιν ἀνδρῶν καὶ μείλιχος αἰών.

Πίνδαρος, Πυθιονίκαι, VIII 88-97

[το κύκνειο άσμα του Πίνδαρου το 448 π.Χ., για τον Αριστομένη τον Αιγινήτη, παλαιστή].

Αλλά ο Απόλλων δρα με την τελική αιτιότητα. Δεν αγκαλιάζει όπως η Μάνα. Δεν υποτάσσει, δεν βιάζει όπως ο Κύριος των Δυνάμεων. Δεν εφορεύει στις τέχνες για την μέριμνα του χρόνου ελαφρύνοντας τον ανθρώπινο ζυγό στην Μοίρα και στην «λογική» του χρόνου. Καταλάμπει τα πάντα με το φως της τελειότητας, ο πρωθήβης Άναξ του Κάλλους. Αρκείται στην ακαταμάχητη έλξη του όντος προς το «τέλος» του. Η δομή της υπέρβασης του χρόνου μέσα στον χρόνο είναι ερωτική. Και ο έρωας λειτουργεί για την αποκατάσταση της ταυτότητας κάλλους σώματος και σοφίας νου στην Απολλώνια ενότητά τους, Κάλλους και Πνεύματος.

Αλλά το Σωτήριον του Κάλλους, ως επίτευγμα τελειότητας και ως διάκριση τελειότητας, είναι για λίγους και εκλεκτούς, για τους «χαριτωμένους» από την Μοίρα για τον Απόλλωνα. Οι Μεγάλοι που βλέπουν τον Θεό (Καλλίμαχος) είναι παύροι τον αριθμό. Αλλά με τον ευαίσθητο Αλεξανδρινό ποιητή, εδώ μιλάει η παρακμή, και λέει την αλήθεια μεν, αλλά παρακμιακά, με την οδύνη του δυσκολοκατόρθωτου, αν όχι ακατόρθωτου. Την αδυναμία της εποχής του φθινοπώρου να ανθίζει την προβάλλει σε γενική αρχή. Στην άνοιξη της ακμής το ιδεώδες καθίσταται συλλογική πραγματικότητα, όχι μόνο ατομικό κατόρθωμα θαυμασιουργίας. Η μοναδικότητα του Στωικού σοφού είναι και αυτή φαινόμενο της Ελληνιστικής παρακμής.

Αλλά για να λειτουργήσει η αιωνιότητα μέσα στον χρόνο, για να ταυτιστεί ιδέα και πραγματικότητα ως κοινωνικό επίτευγμα, για να ανάσσει ο Απόλλων στον χρόνο κάμπτοντας το δυναμικό πεδίο του χρόνου γύρω από τον άξονα της τελειότητας του Κάλλους, για να παραδειγματιστεί σε προφανή έγχρονη επιφάνεια η οντολογική υποταγή του χρόνου στην αιωνιότητα, η υπερβατική επιβατορεία του Απόλλωνα επί του Διονύσου-Άδη, επί του Υακίνθου, επί του Ισμηνίου, - χρειάζεται να κρατηθεί η ανθρώπινη συλλογικότητα σε μικρό αριθμό, συμβατό με τις απαιτήσεις της ανθρώπινης ανάπτυξης και ολοκλήρωσης. Η κοινωνία πρέπει να έχει την μορφή και το μέγεθος της «αγέλης» του Απόλλωνα. Μέχρι 14 οι φίλοι στα συσσίτια, τα «ανδρεία» του Απόλλωνα στην Σπάρτη ανακεκλιμένοι στα διπλά ανάκλιντρα, μέχρι 9000 οι πολίτες που συνέρχονται σε Απέλλα, στην συνέλευση του Απόλλωνα. Και η φιλοσοφία κατά Πλάτωνα και Αριστοτέλη στα πολιτειακά τους διαγιγνώσκει και ερμηνεύει το πληθυσμιακό και τοπογραφικό όριο της «πόλεως».

Σε όλα τα πράγματα υπάρχει ένα φυσικό όριο μεγέθους, κάτω και πάνω από το οποίο το ον γίνεται τέρας, νάνος ή γίγαντας. Έτσι και η ανθρώπινη συλλογικότητα. Το ανθρώπινο είδος δεν είναι να συνιστά μυρμηγκιά ή μελίσσι ή σκουληκιά. Η κοινωνία έχει όριο βέλτιστης συγκέντρωσης, όπως υπάρχει άριστο μέτρο ύψους και μεγέθους και διάρθρωσης του ανθρώπινου σώματος. Υπάρχει κάλλος και στην ανθρώπινη συλλογικότητα, όπως και παντού, διακηρύσσει το

Απολλώνιο Ευαγγέλιο. Γι αυτόν τον λόγο ο Ελληνισμός εμμένει διαχρονικά στους μικρούς αριθμούς κοινωνικής και πολιτικής συσσωμάτωσης. Από την αρχαία πόλη-κράτος, την επίμονη άρνηση κάθε μείζονος ολοκλήρωσης, από την εμβληματική στάση της Σπάρτης ακόμη και στην παρακμή της μέχρι την πολιτισμική της εξουθένωση από την βία μιας Συμπολιτείας, στην αποφυγή διόγκωσης των Ελλαδικών πόλεων ακόμη και κατά την συμπερίληψή τους σε μεγάλα γεωπολιτικά και αυτοκρατορικά συστήματα, κατά τους Ελληνιστικούς χρόνους (δεν υπήρξε Αλεξάνδρεια στην Ελλάδα), στην Ρωμαϊκή αυτοκρατορία και την Βυζαντινή, και μέχρι τις ακμάζουσες κοινότητες της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Ακόμη και στον Νεοελληνισμό, η ζωτική ικμάδα του Ελληνισμού επεβίωνε, στα βιωματικά μεν μόνο ριζώματα βυθισμένα στην μάνα γη, στον παραδείσιο και απαράλλακτο οικείο τόπο του, αλλά επεβίωνε ριζηδόν, με τα χωριά της Ελληνικής υπαίθρου. **Με τον θάνατο των χωριών έκλεισε ο κύκλος του Νεοελληνικού ολέθρου. Το σημάδι είναι μπροστά στα μάτια μας: η υδροκεφαλική, τερατώδης, αποτρόπαια δυσανάλογη μάζα της Αθήνας. Για όποιον ξέρει να διαβάζει τα σημεία του θεού των Δελφών, το θέμα έχει λήξει. Περιφέρονται οι άνθρωποι ζωντανοί νεκροί.**

Ο αριθμητικός περιορισμός της αριστείας δεν γίνεται emphaticώς αισθητός στον αρχαίο Ελληνικό κόσμο λόγω του θαύματος της Ιστορίας που σηματοδοτεί το κλασσικό. **Μικρές αριθμητικά και γεωγραφικά κοινωνίες, οργανώθηκαν περί τον νέο άξονα, με μέγιστη απεμπλοκή από την μέριμνα του χρόνου πέρα από τα απαραίτητα για την εν χρόνω ζωή. Ο Ελληνισμός έχει δυσανεξία στην διαχείριση του χρόνου και των αναγκών του όταν το μέγεθος ξεπερνάει την δυνατότητα δομών πλειοψηφικού γενικά προσανατολισμού και βαθμιδωτής τουλάχιστον πραγμάτωσης του ιδεώδους. Αυτή η δυσανεξία είναι φυσικό και αδιάφυκτο αποτέλεσμα του ότι ο Ελληνισμός ορίζεται πολιτισμικά στην ιδιοταυτότητά του ακριβώς από το στήσιμο του άξονα της αιωνιότητας του «τέλους», εις βάρος αξιολογικά και νοηματικά της επιτυχίας στον χρόνο και κατά τους τρεις πυλώνες της μέριμνας του χρόνου, διαιώνιση του είδους/ γενετήσια ορμή/ οικογένεια, επιβίωση/ αγαθά/ οικονομία, ζωτικός χώρος ασφάλειας/ εξουσία/ ηγεμονία. Η αμεριμνησία περί τα πρακτικά, η αφροντισιά περί τα λεγόμενα ζωτικά, τα αναγκαία, και η προσοχή για τα καλά, η**

εφηβική χαρά επίδειξης τελειότητας, η νεανική εορτή του βίου, η σοβαρή παιδιά μα τα πάντα τα εν χρόνω για το «τέλος», η απουσία φόβου που συνιστά την αληθινή ανδρεία, - όλα τα χαρακτηριστικά της ανακτορείας του άξονα της αιώνιας τελειότητας, αποτελούν την φύση του πολιτισμικού Ελληνισμού, συνιστούν τη ταυτότητα και την κοσμοϊστορική σημασία του, -- και δεν είναι ελαττώματα προς διόρθωση όπως ο εφιάλτης του Νεοελληνικού συστήματος έχει θεωρήσει.

Είναι χαρακτηριστικό του Ελληνισμού, ότι την ίδια Απολλώνια απαξίωση των τριών πυλώνων διαχείρισης του χρόνου, την απομάκρυνσή τους από τον κεντρικό άξονα του νοήματος της ύπαρξης και την υπαγωγή τους σε αυτόν του «τέλους» της αιωνιότητας, διακηρύσσει και ο Χριστός, με εντονότερο, ακραίο μάλιστα τρόπο.

Για τους οικογενειακούς δεσμούς:

Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἀλλὰ μάχαιραν. ἦλθον γὰρ διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς, καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος· καὶ ὁς οὐ λαμβάνει τὸ σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. ὁ εὐρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ εὐρήσει αὐτήν.

Κατὰ Ματθαῖον Ευαγγέλιον, Χ, 34—39

Και την γενετήσια μείξι:

...ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς ἀλλ' ἐκ θεοῦ ἐγεννήθησαν.

Κατὰ Ιωάννην, Ι, 12-13

Για τον πλούτο:

Ο πλούσιος νεανίσκος ρωτά για την αιώνια ζωή. Ο Χριστός του λέει να τηρεί τον Νόμο, την ηθική τάξη που διέπει τις σχέσεις και δράσεις στον χρόνο. Προσθέτει και την αγάπη του πλησίον ως εαυτού. Ο νεανίσκος βεβαιώνει την τήρηση όλων των εντολών αυτού του είδους.

ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπάγε, πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα, καὶ δός τοῖς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον τοῦτον ἀπῆλθεν λυπούμενος, ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πλούσιος δυσκόλως εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, ἐνκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τρήματος ραφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.

Κατά Ματθαῖον, XIX, 21—24; cf. Κατά Μάρκον, X, 17-22; Κατά Λουκάν, XVIII, 18-23.

Για την εξουσία:

ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ, οἱ ὑπηρέται ἂν οἱ ἐμοὶ ἡγωνίζοντο, ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος· οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· σὺ λέγεις ὅτι βασιλεὺς εἰμι ἐγώ. ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ· πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς. λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος· τί ἐστιν ἀλήθεια;

Κατά Ιωάννην, XVIII, 36-38

Και για τους τρεις πυλώνες της μέριμνας του χρόνου μαζί:

Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ· ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς, ἀλλὰ ἐκ τοῦ κόσμου ἐστίν. καὶ ὁ κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ· ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

Ιωάννου Α' Επιστολή, II, 15-17.

Επιθυμία της σαρκός, η γενετήσια ορμή. Επιθυμία των οφθαλμών, η απληστία του πλούτου. Αλαζονία του βίου, οι εξουσίες και κυριαρχίες. Οι τρεις πυλώνες της μέριμνας και διαχείρισης των αναγκών του χρόνου.

Οι οντολογικές και υπαρξιακές δομές είναι οι ίδιες στον κλασσικό και ορθόδοξο Ελληνισμό. Απορρέουν από την απόλυτη προτεραιότητα της αιωνιότητας έναντι του χρόνου. Τα χρονικά ζυγίζονται και λογαριάζονται μεταξύ τους, ποτέ η αιωνιότητα δεν μπαίνει σε ισολογισμό με αυτά. Αντίθετα το κριτήριο και το ζύγι των χρονικών λογαριασμών προκύπτει από το «τέλος» τα αιωνιότητας, αφού τα χρονικά όλα είναι στην φύση τους μέσα προς το τέλος. Όχι τα μέσα, αλλά η αυτονόμησή τους είναι το πρόβλημα: το να παίρνεις τα μέσα για σκοπό, τέλος, ή έστω να τα ζυγίζεις μαζί.

Αλλά στο έαρ του Ελληνισμού, στην άνοιξη του βίου, στην «ώρα» της ακμής, στην νεότητα του νέου κόσμου, στην αρχαϊκή ιδίως εποχή, ανάσσει ο Απόλλων με εθελούσια υποταγή του χρόνου στην αιωνιότητα. Οι κοινωνίες δομούνται έτσι ώστε η φυσική τάξη να ισχύει, αφού ο χρόνος στην ουσία δεν είναι παρά η ανέλιξη της αιωνιότητας και υφίσταται για να την φανερώσει. (Ο χρόνος ως κινητή εικόν της αιωνιότητας, κατά Πλάτωνα).

Το φθινόπωρο η ατμόσφαιρα βαραίνει. Ο άνθρωπος κουράζεται, φοβάται, χάνει την πίστη του, και αυτή η αδυναμία δίνει δύναμη και εξουσία στον Χρόνο ώστε από υπηρέτης να μεταβληθεί σε Τύραννο. Γεννιέται ο Άρχων του Κόσμου τούτου. Ο Κόσμος σκοτεινιάζει, γίνεται Λαβύρινθος, από Κάλλος γίνεται Κόλαση. Το πάθος και η οδύνη της ύπαρξης σκιάζουν το «τέλος» της αιωνιότητας.

Ήδη κατά το θέρος του Ελληνισμού, στην κυρίως κλασσική περίοδο, και στον Χρυσούν Αιώνα της, αναδύεται η τραγική θεώρηση της ύπαρξης, αλλά τότε αυτή υποτάσσεται στην Δωρική Μορφή.

Τώρα όμως, στο επόμενο στάδιο, της παρακμής του αρχαίο κόσμου, δεν φθάνει ο Απόλλων για την σωτηρία. Ο Απόλλων δεν σου δίνει το «τέλος». Δεν σε φτιάχνει τέλειο. Αλλά με τον έρωτα που σου εμπνέει προς αυτόν, με τον έρωτα του κάλλους, προκαλεί την δική σου τελειοποίηση, την επίτευξη του «τέλους» σου. **Η οδός και η αλήθεια και η ζωή σου είναι ο έρως του κάλλους. Με την Αριστοτελική διατύπωση, ο Απόλλων δρά με τελική, όχι την ποιητική, αιτιότητα.**

Αλλά στην παρακμή του φθινοπώρου ο Απόλλων γίνεται μακρινός πέρα από αυτήν την αρχή, γίνεται υπαρξιακά Έκατος. Δεν είναι μακρινός γιατί απλά δρα έλκύνοντας όπως το κάλλος τον ερώντα, και όχι βιάζοντας, αρπάζοντας με τα χέρια του και φτιάχνοντας το αποτέλεσμα που επιζητεί – είναι βιωματικά πολύ μακρινός, δεν τον διακρίνουμε, το φως του δεν μας φθάνει, τον συγχέουμε με είδωλα και σκιές, και πώς να τον ερωτευθούμε για να σωθούμε; Βουτηγμένος στην μέριμνα του χρόνου ο άνθρωπος βουλιάζει στον Άδη της απώλειας, χωρίς να νιώθει το Ευαγγέλιο του Κάλλους, την Διαθήκη της τελειότητας. Είναι το πολύ ένα άπιαστο όνειρο γι αυτόν. Ο υψηλός πολιτισμός παραμένει στην τροχιά του Κλασσικού, αλλά μένει ο τύπος, ενώ το πνεύμα απέπτα. Ακολουθούνται κανόνες, δοκιμάζονται δε οριακές εφαρμογές τους μέχρι αντιδιαστολής προς το Πνεύμα και την Μορφή. **Πραγματικότητα και Ιδεώδες διίστανται.**

Τώρα πλέον ο θεός πρέπει να κατέβη στον Λαβύρινθο, να φθάσει μέχρι τα Ταρταρα του Άδη, για να βοηθήσει τον άνθρωπο, να τον αρπάξει κυριολεκτικά από το χέρι για να τον σηκώσει από τα νύχια του Τέρατος που η απόπτωση του νέου ανθρώπου του Ελληνικού θαύματος αυτή η ίδια εξώπλισε. Έτσι εικονίζεται η Ανάσταση στην Ορθόδοξη αγιογραφία. Και για να πεισθεί ο άνθρωπος να σηκωθεί έστω και πιασμένος από το χέρι του θεού και κοντά στην πνοή του, χρειάζεται πια ο θεός να υποφέρει σαν άνθρωπος το μαρτύριο του αλύτρωτου χρόνου. Να υπομείνει την περιφρόνηση προς την αξία, την απιστία μπροστά στο θαύμα, να συναντά μόνιμα την ανθρώπινη

ολιγοδρανία, την έπαρση που ακολουθείται από μελαγχολία, τις μεγάλες αποφάσεις που ανατρέπονται την επόμενη στιγμή, το χειρότερο βούλιαγμα μετά κάθε προσπάθεια και για την ελάχιστη πτήση, την απελπισία του να ξεκινάς πάλι από την αρχή, από το μηδέν, μετά και από οποιαδήποτε νικηφόρο επιχείρηση στον αγώνα για την σωτηρία του ανθρώπου, την ανικανότητα του ανθρώπου να καταλάβει έστω και ενστικτωδώς το καλό του – να υποφέρει στο τέλος την έσχατη ταπείνωση, τον εξευτελισμό, το μαρτύριο, τον ίδιο τον θάνατο και τον θάνατο δια του Σταυρού.

Για να πεισθεί ο άνθρωπος να εμπιστευθεί τον θεό. Για να είναι δυνατή η σωτηρία του μέσα σε συνθήκες απώλειας.

Αντί ο θεός να ζητεί από τον άνθρωπο την Θυσία, την αφιερωματική προσφορά του εαυτού του στον βωμό της τελειότητας, το απόλυτο δόσιμό του στον έρωτα του Απόλλωνα, - τώρα έκτελεί ο ίδιος ο θεός την υπέρτατη θυσία υπέρ του ανθρώπου, προσφέρει εαυτόν στο μίasma του βιασμού από τον Χρόνο, προσφέρεται βορά του Μινωταύρου στον Λαβύρινθο της θνητής ύπαρξης. Έτσι με την φρικτή θυσία τελεσιουργείται το Σωτήριο του ανθρώπου στην αδυναμία του.

Ο θεός δεν αρκείται να είναι μόνον το «Τέλος» του δρόμου, αλλά αφού ο άνθρωπος δεν βλέπει καν τον δρόμο μέσα στα σκοτάδια του Λαβυρίνθου του, έγινε ο ίδιος η Οδός να την πατήσει ο θνητός για την λύτρωσή του από τον Άρχοντα του Κόσμου τούτου που δεν είναι παρά το Είδωλο της αδυναμίας του.

Ο Έρως του τέλειου μεταμορφώθηκε σε Αγάπη του ατελούς στην οδύνη της ατέλειάς του και προς επικουρία της ασθενείας του. Να μπει στον δρόμο αφού δεν μπορεί να φθάσει στο «τέλος».

Η σωτηρία τώρα πρόκειται και για πολλούς, για τους μεγάλους αριθμούς των Εθνών. Ο Ελληνισμός προσφέρεται στον άνθρωπο εν γένει βοηθώντας τον, όχι μόνο δείχνοντάς του το αιώνιο φως της τελειότητας.

Αλλά και πάλι δεν άρκεσε η φρικτή θυσία. Αλλά και πάλι χρειάστηκε η συνδρομή του Απόλλωνα. Η Ελληνική αρμονία και το Κάλλος στην τέχνη και την αρχιτεκτονική, η υπέρβαση της Εικονομαχίας, η Μορφή στο δόγμα και στην θεολογική σκέψη, η μετατροπή του Κυρίου των Δυνάμεων σε Πατέρα του Υιού όπως ο Απόλλων μορφοποίησε τον Κύριο του Κεραυνού σε Ολύμπιο Πατέρα, η συνεχής προσαρμοστικότητα προς το κεντρικό βίωμα του Ελληνισμού (για την Επιφάνεια του Είναι στο Φαίνεσθαι) και τις Μορφές του, διαδηλώνουν την συνέχεια και ενότητα των δύο φάσεων του Ελληνισμού.

Απόλλων και Χριστός είναι οι θεοί του Ελληνισμού.

Στον Ελληνισμό όμως λειτουργεί καλύτερα το Παράδειγμα παρά η Χειραγωγή. Χρειάζεται την αισθητή φανέρωση του Πνεύματος στο Κάλλος περισσότερο από την νουθεσία και την διδασκαλία. Αν δεν φέρει αποτέλεσμα το «τέλος», στην ολοσχερή του παρουσία, ασκώντας την ακαταμάχητη ερωτική επιρροή, δεν πρόκειται να επιτύχει η στοιχειώδης μαθητεία με μια βαθμιδωτή πρόσβαση στον σκοπό. Ο Ελληνισμός είναι του «τέλους». Ο Έλληνας είναι ή του ύψους ή του βάθους – δεν υπάρχει μεσαίος χώρος «μεταξύ». Είναι ή Δεν Είναι.

Αποτελεί ματαιότητα η κατανάλωση ενέργειας σε μικρές διορθωτικές κινήσεις. Ποτέ δεν φέρνουν αποτέλεσμα, ακόμη και αν είναι καλοπροαίρετες. Που συχνά δεν είναι, αλλά γίνονται εν γνώσει της αναποτελεσματικότητάς των, προς συγκεκριμένο όφελος αλλότριο του λεγόμενου σκοπού.

Το αρχέγονο άγος του Νεοελληνισμού ως επίσημου κρατικού συστήματος είναι ότι στήθηκε ως πολιτικό, στρατιωτικό, οικονομικό και κυριώτατα πολιτιστικό εξάρτημα της Ευρώπης. Δεν κέρδισε την ανεξαρτησία του, και μετά δεν την διεκδίκησε. Έμεινε στην Προστασία, που σημαίνει δουλεία και επαιτεία. Με τέτοια πρωτόπλαστη αμαρτία

αναγκαία καταλήγει στον όλεθρο, περνώντας από τα έσχατα σκαλοπάτια της ταπείνωσης.

Το κεντρικό σημείο είναι η πολιτισμική ετερότητα Ελληνισμού και ιστορικής Ευρώπης. Απέναντι στις θεότητες του Κόσμου και στους θεούς του Ελληνισμού, η Ευρώπη λατρεύει από την φύση της Είδωλα, το Υποκείμενο και την Βούλησή του. Η απόσταση, η απομάκρυνση από το Είναι, η Ευρωπαϊκή εκδοχή της Πτώσης, η απόρριψη από αυτό, επέβαλλε τα είδωλα της Εσωτερικότητας και μια κουλτούρα της τεχνητότητας. Οι Έλληνες θεοί ασκούν πάνω της αναμφισβήτητα ακαταμάχητη γοητεία, και δυο ισχυρά ρεύματα εντός της, κλασσικό και χριστιανικό, αγωνίζονται να τους οικειοποιηθούν, αλλά δεν τους καταλαβαίνει πραγματικά. Μεγάλα πνεύματα δημιουργούν, εμπνεόμενα από την πολιτιστική ταυτότητα του Ελληνισμού και καθοδηγούμενα από τις Μορφές της, με διάφορους βαθμούς μετοχής σε αυτήν, αλλά η Ευρωπαϊκή ιστορικότητα ορίζεται τελικά, όπως είναι μοιραίο, από το συστατικό βίωμα της δικής της ταυτότητας. Άρα υπερिशύει η υποκείμενη απόλυτη πολιτιστική ετερότητα. Ο Ελληνισμός αντιπροσωπεύει τον Κοσμικό Ανθό, το απαύγασμα της Φύσης, η Ευρώπη παρουσιάζει το μυστικό Υποκείμενο στην μοναξιά του από το Φαίνεσθαι του Κόσμου και το Είναι του Απόλυτου, από την Επιφάνεια του Θεού.

Αλλά η λατρεία των Ειδώλων, και η απουσία του θείου, στον πυρήνα του Ευρωπαϊκού πολιτισμού προκαλεί πραγματική οδύνη και ρωμαντικό πάθος, δημιουργεί δε ιδιόζουσες μορφές υψηλού πολιτισμού. **Στον επίσημο Νεοελληνισμό απ' εναντίας, η μίμηση των οθνείων Ευρωπαϊκών τρόπων πολιτισμού οδηγεί στην υιοθέτηση μεν των Ειδώλων, χωρίς το υπαρξιακό όμως βάρος που τα γέννησε και τα κατέστησε αναγκαία εκεί. Έτσι εδώ τα Είδωλα είναι εκφάνσεις του Πονηρού. Αντί του πολιτισμού του Faust, του διαρκούς ανικανοποίητου του αποκεκομμένου από το Είναι Υποκειμένου, έχουμε το ψευδομόρφωμα Μεφιστοφελικού πολιτισμού της Πονηρίας. Χάσαμε, σαν Νεοελληνικό σύστημα, τον εαυτό μας χωρίς φυσικά να γίνουμε Ευρωπαίοι. Αφήσαμε τους Θεούς μας, και τα Είδωλα δεν μας λένε τίποτα. Δεν είμαστε γνήσιοι ούτε στις επικλήσεις εσωτερικότητας, ούτε στις επιδείξεις εξωτερικότητας. Λείπει η παιδιά**

της τελειότητας, αλλά δεν υπάρχει και η σοβαρότητα της αυτόνομα αυτοδεσμευόμενης βούλησης.

Ο Νεοελληνισμός κατήντησε Διαβολικός. Χρησιμοποιεί τα πάντα, κοροϊδεύει τα πάντα, δεν έχει υπαρξιακό άξονα. Την πονηρία νομίζει ευφυΐα. Και ρίχνει την νεότητα ευθύς εξ αρχής στο βάραθρο αυτό της απωλείας. Τα παιδιά γερνάνε γρήγορα πονηρευόμενα. Και αυτήν την συστηματική κακοήθεια το σύστημα την ονομάζει ωριμότητα. Στον πολιτισμό της Νεότητας, στην λατρεία του πρωθήβη Άνακτος του Κάλλους, ο Νεοελληνισμός διέφθειρε, ευνούχισε, βίασε τους νέους του - τους γερνάει πρόωρα. Ο Νεοελληνισμός πεθαίνει από άσχημα γερατειά. «Παρακμάσαμε οι δυστυχείς, κατ' ευθείαν από τα γεννοφάσκια μας, χωρίς ποτέ να ακμάσουμε».

Την Ευρωπαϊκή συστατική διάσταση μεταξύ εξωτερικής συμβατικής ζωής (κατά κανόνες, νόμους, ηθική, καλούς τρόπους, τεχνητών πάντων) και εσωτερικής αθίκτου μυστικής ταυτότητας, και την διπλόη που αυτή η θεμελιακή αντίθεση εισάγει στην ψυχή του ανθρώπου, και την θεσμοθετημένη υπαρξιακή υποκρισία που η διπλόη αναγκαστικά προκαλεί και στον συναισθηματικό κόσμο του υποκειμένου και στην συμπεριφορά του, - και το σοβαρό βάρος και δέος που αυτά έχουν στην Ευρωπαϊκή ύπαρξη, το οποίο και αναχαιτίζει την ανεργμάτιστο και αυθαίρετο εφαρμογή των πολιτισμικών αυτών χαρακτήρων στην ζωντανή πραγματικότητα, -- αυτή η γνησιότητα του Ευρωπαϊκού στην ιδιαιτερότητά του, εξαφανίζεται κατά τον πιθηκισμό του εδώ και αντικαθίσταται από μια αχαλιναγώγητο ελαφράδα για την αδίστακτη χρήση των πάντων προς το αντιλαμβανόμενο όφελος της στιγμής, αυτήν δε την χρήση ο Νεοέλληνας του συστήματος την εκλαμβάνει σαν ένα ανόσιο παιχνίδι χωρίς συνέπειες. Πρόκειται για μια υποκρισία της πονηρίας πάνω σε μια μεταφυσική και πάσχουσα υποκρισία αυθεντικότητας – για μια υποκρισία στο τετράγωνο.

Η ιερότητα του όντος έχει χαθεί, χωρίς να έχει αποκτηθεί η ευθύνη της βούλησης στην αυθεντικότητα του Υποκειμένου. Η απαρέγκλιτη τιμωρία του κάθε λάθους κατά την κοσμική τάξη δεν βιώνεται, ενώ και η αυτοδέσμευση της βούλησης στην γνήσια τήρηση της συμβατικής της τάξης απουσιάζει. Η μεταφυσική υποκρισία της

Ευρωπαϊκής ψυχής διαιρούμενης στα έσω και έξω του μυστικού κουτιού της υποκειμενικότητας γίνεται στον Νεοελληνισμό κίβδηλη και αυτή, αφού αυτός δεν αισθάνεται ότι δεσμεύεται πραγματικά από την συγκατάθεσή του, θεωρώντας ότι κάθε συμβατικό είναι τεχνητό και άρα χωρίς φυσικό και θείο κύρος (εδώ πονηρεύεται τις ρίζες του στον Ελληνισμό και τις χρησιμοποιεί και αυτές). Τα πάντα είναι για αυτόν επαναδιαπραγματεύσιμα ανά πάσα στιγμή χωρίς συνέπειες στο Παζάρι της ζωής του.

Πρόκειται για την πολιτισμική βασιλεία του Πονηρού.

Ο βρωμισμένος μπορεί να καθαρθεί. Ακόμη και ο κακός έχει ελπίδα σωτηρίας. Ο πονηρός καμμία.

Οι Τελώνες και οι Πόρνες μπορούν να δουν την αιωνιότητα. Ο Φαρισαίος όχι. Έχει σκληρύνει στην Κρούστα της υποκρισίας.

Η κακία, η διάθεση πρόκλησης βλάβης, δεν είναι αυθύπαρκτη, παράγεται από απογοήτευση, οργή, αδικία, πάθος, από πραγματική ή προσλαμβανόμενη ή φαντασιούμενη παράβαση.

Αντιθέτως η Πονηρία υβρίζει το Πνεύμα. Είναι ανεξιλέωτο αμάρτημα.

Η Ύβρη προσελκύει την Άτη. Και αυτήν ακολουθεί παρά πόδας η Νέμεση.

Απόλλων και Χριστός έχουν εγκαταλείψει την Νεοελληνική ύβρη στην μοιραία κατάληξη. Ο κύκλος κλείνει στην λάθος αρχή. Χρειάζεται νέα αρχή. Τίποτα άλλο δεν σώζει. Και η σοφία του θείου σχεδιασμού έκανε την στιγμή της μεγάλης κρίσης να συμβεί όταν η Ευρώπη τελειώνει, ώστε να μην μπορεί και να μην θέλει να βοηθήσει τον προσφερόμενο υποτακτικό της, τον άχρηστο βασάλο της.

